

האשה נקנית פרק ראשון קידושין כד.

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

גבורה ממוכן מועשר
דכל ריחא דליתיה
התבשר ונאמר וכל דריה
הוא ויענין
היה אוקמינה צדושת
המיתריב היה ומתשאל
הוא וכל דריה הוא לא
היה חוטא שאלן
מיוסב איהו עלילס דמסיב
משעברו (ד"ר 300). וכל
מחשבו דהבאין
אין מלמדו.
המלמד מלמד ליה לפרוץ
למנהגא דמחבריה ש"מ דוקא
אזי קאלמו (פסחים 104).
למנוח לא ידען
המלמד גיטור ויתעשרה לאן
אלה מתייבא זכיר
הוא וכל כח דהוה
לדו מיה (קמח 107).

מוסף תוספות

שיך לעמוד קודם. א. וכן
פירש בקונטרס מרדכי
גבי בשטר. מוס' טו.
גבי האומר תנו ג' זה
לעבדי, ר"ל ר"ל.
ואמר לו אדון אל תן
שאמר דאי אמרת לא
מטור שליח איני גט
אדון לא מזכ ליה גט
מרתיה לא כמו שאמר
העבד ושליחתו לאו
בלום. רש"י ועי' שו"ת
רמב"ם מ"ו סי' קנ"ו
נפסוק. ד. הנה לא מבטיח
ליתום אדם לאחר לקבל
גטו אם רבו אי הוי גט
אין דפשיטא דלא גרע
ממה שאם לא מבטיח
ליתום, אלא אל האק אמרי

אין אשה פודה מעשר שני קס"ד במעשר שני שהוא משדה בעלה
שהיא כבעלה וקרינן ליה ממעשרו וכדמפרש לה ואיל: אשה פודה
בעלה חומש. ללא דידה הוא ואין מוספינן חומש על פדיון מעשרות
והקדשות אלא בעלים: עליהוסיא עבדה. ומ"ט דמאן דלאמר פדיון
בעלה חומש: אלא בזוי דידה. דנכסי
מלוג: ומעשר דידה. משדותיו:
איש אמר רחמנא ולא אשה. איש
ממעשרו אמר רחמנא ולא אשה
ממעשר בעלה דאשה כחצר דמא:
ע"מ שפדי צו כו'. שמהיה כאיש
אחר לפדות בלא חומש רבנן סברי
כי אמר לה קני קנה ליה בעלה וכי
אמר לה ע"מ לכו כלום הוא הילכך
זויו הוא וי"מ דלאו פדיון ושלוחותא עבדה
איש ממעשרו קרינא ביה ורבי מאיר
סבר לדידה גופה לא חקני לה אלא
להכי שמהא כאיש אחר לפדות בלא
חומש: דאייסי מצי נשא. שמת
אביה והיה לו מעשר שני וירשמה
עם שאר נכסים וירשה הבעה לה
לאחר מלאן נכסי מלוג. הן וילקח בהן
קרקע ויבנה אוכל פירות: ור"מ
לנעמיה. דלאמר לקמן בפ"ג מעשר
ממון גבוה הוא ואכילתו משולחן גבוה
הוא הילכך אינו כשאר נכסים
למקנייה בעל בתקנתא דתקון רבנן
פירות לבעל הילכך לא זכי ביה וכי
פרקה ליה בזוי דבעל לאו ממעשרו
הוא דזוי דחד ומעשר דחד: ורבנן
לנעמיהו דלאמר ממון הדיוט הוא.

לצעל כשאר נכסי מלוג ו'מיון דבזיון דבעל פרקה צעי חומש:
סנה יונא בשן ועין. אמתני' קאי: ראשי אצרים. כ"ד הס
 וסנויים אלל גנעים (פרק ו' משנה ו') ומייית להו לקמן
 בשמעטין (דף כה:): שאין חוזרין. אם י' נטולן כשן ועין וגמר צמה
 מצינו: אין מלמדן. מדלא כתיב אחד וגמור כולו מיייה:
 ירייני. דלא גמר חד מחצריה הילכך לא באין כאחד מיניה:
 טו

וואס נתנו אחרים מתנה לאשה אין לבעלה כי אם פירות אבל הגוף
הגוף לאשה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות דלע"ג דמצינא ה
דמכזבות פ' מצינא האשה דקמאר התם מפני מה מצינא האשה
מתנה כלומר במתנה עצמה נישוא להא שמא תגנוב ותאמר נתנו לי
היתה מרווחת לומר נתנו לי במתנה אלא ש"מ דמתנה נתנו לה
בו אחד מתנה קנה האשה והגוף ואל"ת לפר"ט דלרב שש
במצינא בכסף ע"י עצמו לא הא ע"י עצמו נמי משכחל בציבור ע"י
דלא קנה אותם העבד לגמרי ולא נתנו לו אלא ע"מ שיא' בו לחירות
ע"י עצמו היינו משום דלר' אלעזר אית ליה דקניה עבד וקנה רביא
שאין העבד קונוהו אלא לנאח בו לא קניה ליה רביא וע"י אחרים נמי
לחירות אם כן היאך מצינו לרבנן דר' מאיר בכסף ע"י עצמו הואיל
למימר לר' מאיר אליבא דרב ששת ו"ל דרבנן ש"ע ע"י עצמו דר'
אליבא דר' מאיר אפילו ה' קנו לו ע"מ שיא' בהם לחירות ע"י עצמו
רבנן ואה"י קמאר ויכ"א בכסף במה שאתה קורא ע"מ קנה דקדק
שיא' בו לחירות דה"ג אשכחן בהמקין (גיטין דף נ"א) ובשבויות

ה"ר רש"י **אלא** בוזוי דידה ובמעשר דידה. (א) פירוש בוזוי דידה ממעשר בעלה לשמה כי אחר דמאד וקשה לר"מ דלא היה רחמנא ולא ממעשר חצירו ויראה לר"מ דגרוס בוזוי בוזוי דידה מעשרו ולא אשה אפילו בוזוי דידה ומעשר דיהא ואלף. היא אלא אש גאל יגאל אש ממעשרו לרבות את האשה לענין פדיו דאק למען תלמד ליראה (ב) ודרשינן מיניה (ג) בספרי גדול מעשר שמצא צמ לימוד היא ליתא דביני מעשר להכי אינטרין לרבווי והא דממ הכא אלא משום דרבי צההיא קרא גופיה אשה מאס גאלו יגאל ר"מ למען תלמד הוה מצי למימר דאינטרין לרבות אשה לענין פדיו שפי בקוטרנס בוזוי דידה היינו נכסי מלוג לא נצרות דכיון דכחו דרשותו מצי נשא דקיי לא בעל למד מעשר ממון הדיור הוא וסליחא דרשותו לצבלה רשות בו דהא פרשינן לעיל שאין הבעל אוכל (ד) פירוש: **תנא** י

אליצא דרב שט דאילו לר"א אליצא דר"מ אפי' מה שאת נותנת לפיך
קנה יתהון בעל כמו שאין מועיל ע"מ שאתא לחירות אלא ע"כ כרב
ששט ולא כר"א סבירא להו לרב ושמואל ש"מ דלרב ששט ע"מ שאתא
צו לחירות מועיל לכו"ע ^ו כמה שאת נותנת לפיך דמועיל אפילו לר"מ

וְאָמַר ר"ת דַּמְשַׁע מֵהֶסֶד הַדֹּלֶקֶט
 כִּרְצָה שֶׁתָּה וְלֹא כִרְ"א וְעוֹד מִיִּיחִי
 רִאשִׁיה דְּהִלְכָה כִּרְצָה שֶׁתָּה מִפְּרָק בֵּן
 סוֹרֵר וּמוֹרֵה (פִּנְהַרְשֵׁן דף ע"ב. 10)
 דִּלְמַרְכִּין הֵסֶד בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה חִינּוּ
 חִינּוּ עַד שֶׁאֵלֵךְ מִשָּׁל חִינּוּ וּמִשָּׁל חִינּוּ
 וּפְרִיץ בִּגְמֻרָה אִמּוֹ מִנָּה לֵה מֵה
 שְׁקִנָּה אִשָּׁה קִנָּה בְּעֵלָה וּמִשְׁנִי
 כְּשֶׁנִּתְּנוּ לֵה אַחֲרִים ע"מ שֶׁאֵין לְבַעֲלָהּ
 רְשׁוֹת בֵּהן וְהִשְׁתַּחֲבֵּל בְּשִׁלְמָה לִרְצָה שֶׁתָּה
 מִכָּל מִקּוֹם אִמּוֹ לְכָל הַפְּחוּת מִיֵּהָ
 כִּרְצָנָה אֵלֶּה לֵר"י אֲלַעֲזֹר לֹא אִמּוֹ
 דֵּהֶסֶד לֹא כִרְ"י מֵאִיר וְלֹא כִרְצָנָה עוֹד
 מִיִּיחִי (דף ע"ב. 11) הִגִּיד דִּפְסָחִים פִּרְק
 הָאִשָּׁה (דף פ"א. 12) אֵלֶּה הָאוֹמֵר לְעַזְרוֹ
 שְׁחוּט עָלֶי פֶּסַח וּשְׁחַח מֵה אִמּוֹ לֵר"י
 רְצוֹ כִרְ"י וּפְרִיץ בִּגְמֻרָה מֵה שְׁקִנָּה
 עַד קִנָּה רְצוֹ וּמִשְׁנִי כְּגוֹן דִּלְקִי
 לִיָּה ע"מ שֶׁאֵין לְרְצוֹ רְשׁוֹת בֵּן וְהִינּוּ
 כִרְצָה שֶׁתָּה אֵלֶּה לִרְ"י הוּא כִרְצָה לְאוֹמְרִי
 שְׁחַח לֵר"י ע"מ שֶׁתָּה יֵדִי פֶּסַח אֵךְ
 ר"י אִמּוֹר דִּלְקִי רִאשִׁיה לִמּוֹר דֵּהִלְכָה
 (13) כִּרְצָה שֶׁתָּה מֵהֵיכָל דְּנִדְרִים וּמִפְּרָק
 בֵּן סוֹרֵר דֵּהֶסֶד מִיִּתּוֹמָאֵם שְׁפִיר אִפִּי
 לִרְ"י דִּישׁ חֲלָק בֵּין אִשָּׁה לְעַזְרוֹ
 וּמִינִי לְמִימֵר אִפִּילוּ לִרְ"י דִּלְמַר

לחירות קנה רבו יכול להיות בדאשה לא קנה הבעל שהרי אינם
שום שאין יד האשה כיד הבעל כמו שיד העבד כיד רבו ומדע דאילו
אם נתן הבעל מתנה לאשתו קנתה לגמרי ואין הבעל אוכל פירות
כדליתא פרק חזקת הבתים (ב"ב דף ק"ג א): ואילו אם נתן מתנה
לעצדו לא קנה העבד כלל ועוד תדע שאין שום שהרי אם נתנו
לאחרים מתנה לעבד סתמא וזה הרב בין בגוף בין בפרטות דלין
קנין לעבד בלא רבו היינו קנין לעבד כלל ויש לרד קנין ופירות
היה דהא דלין קנין לאשה בלא בעלה היינו שהבעל אוכל פירות אבל
היה לבעלה לגמרי) אין לדמות מליאה למתנה וכן משמע בירושלמי
לבעלה שמה תגוב והובים ותאמר מליאה מלאחי ופרין הבע עמך
מתנה ומשני מתנה יש לה קול ואי במתנה היא הגוף נמי לבעל מה
חומרים אין לבעל אלא פירות אבל הגוף לאשה ואילו בעבד אם נתן
מומיל ע"מ ששאלו בו לחירות אפילו לר"מ א"כ אמאי קאמר ר"מ
סתמא בו לחירות וי"ל דה"ג ע"י אחרים מקרי ולא ע"י עמנו כיון
כדל"ל דל"ל אלעזר דמוקי פלוגמיהו בע"מ ששאלו בו לחירות מיקרי
וצל לרב ששם דלית ליה לא קניה רביה מיקרי ע"י אחרים דמחמת
י ומיהו קשה אליבא דר"א דמוקי פלוגמיהו בדומר ע"מ ששאלו בו
לא הקנו לו אלא ע"מ שיאזכר בהם לחירות ע"י אחרים הוא כדבשני
דיר קיימי דלמך בכסף ע"י אחרים אין ע"י עמנו לא ולר"ל אלעזר
קניה רבו ואין יואל בו לחירות ומקרי שפיר ע"י עמנו ואינו קיימי
רבו דלוי יואל אפילו אם נתנו לו ע"מ שיאזכר בו לחירות או אומרים
(מ"ב) ובפ"ב דכתובות (דף ק"א) דלמך ר' אליעזר בן יעקב פעמים

אין מלוג ומעשר ידידיה משדותיו איז אמר רחמנא ממעשרו ולא אשה להזכיר איש ואשה כלל אללא הוה ליה למימר ממעשרו אמר ממעשר ידיה והכי פירושו איש אמר רחמנא דמוסיף חומש על ה' (י) וגרופה אינה מוספת חומש והא דתני בת"כ צ"כ צ"כ דהרי יצין את האשה ולא לענין חומש דס"ד הואיל וכתבי צ"כ בצמעה כן תלמוד כשהוה צירופלין לאבילת מעשרו וה"א אשה כיון דלאו בת"כ"י קטן מאיז ה"נ הוה מזי למעוטי אשה מחומש כדאמר חא ליה למנקט איש ולא קטן למעוטי לגמרי ומיהו בחסם הזכיר אל חיקק אדעתיה למעוטי מחסא לגמרי כי היכי דממעטין קטן ומה מזה שקנתה אשה קנה בעלה כוחי ידידיה חסידי כדאמר גבי מעשר דלחי אל עבדא לכן נ"ל דחוי ידיה מיירי כשהקנה לה אחר מנה ע"מ שאין א' בשן וי"ן. ומנא דידן דלא תנא להו משום דסבר דלר"י גט שחרור: א

גמא בניהו דאי ס"ד שלוחו ירדן דרוקא ולא שלוחו דרחמנא כלל מי איכא מרד וכו'. מוס' וימא
 אן אגון לא מצינן למעבד כין דאך שלוחו דרחמנא בניהו וימאלת דרין חותא בניהו דהישוע
 אגון במרד הנאך דאך מתיי לוי נראה דנפ"מ וכו'. ש.ס. [בגן] אן אמר בעל הקרבן
 גמא בניהו דאין לאו מצינא לעבד ע"ד שאל איקריבוהי כתי' משמר. ש.ס. ש"י ענינוש קרס.
 דרמא לפי וימא לוי מוקמי לא תלמודא דאן הוה דיענא דהלכתא כר שיש. מוס' טלח'.

עין משפט
נר מצוה

רמז א ב מ"י פ"ה מהל'
מעשר שני הלכה ב:
רמז ג מ"י שס פ"ג
הלכה ז:
רמז ד מ"י שס פ"ה
הלכה יא:
רמז ה מ"י פ"ה
מהל' עבדים [הל"א]
והל"ד סמג עשין פז טו"ש"ע
יו"ד ק"י רסו סעי' [כז] כז:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה (צמח)
הקודם) ור"ל כו' להלכה
כר"מ אליבא דרב
שטת: (ג) בא"ד מה
שטת קורין כו' ג"כ
ובינא בזה פ"י התוס' לעיל
סוף דף טו גז"ה אלף
בסבא: (ג) ד"ה אלף וכו'
ופי' בקונטרס נזחי ידיה
וכו' איש ממעשרו אמר
רחמנא: (ד) בא"ד אלמנה
או גרושה: (ה) בבח"ד
אוכל אלא פירוש:

תום' ר"י הזקן

אבל באשה מרדה ורבה
 מנה לאו בעליון ורבה
 בנה לא קנה בעל, ואי-
 אסאי אקומא בעל מנת
 שמעדי בן את המעשר,
 הו"ל לאוקמה בעל מנת
 אלא לבעליון רשות בנה
 ברהא ע"מ פליגי א"ר
 אלעזר גבי אשה. ועוד
 אפילו תפוך* קשיי ד'
 א"ר יהודה מרבה בע"מ
 [שאן לבעליון רשות
 אלא על מנת] שמעדי
 את המעשר דלא קנה
 בעל דהוי בע"מ* (שמצא
 בו) שאת נוצרתה ונתת
 לפיך. והוא דחק עצמו
 לפרש הרבא מרבה דלא
 מנא לה על מנת שיהא
 לבעליון רשות אלא על
 מנת שמעדי את המעשר,
 ונתן אלו אלא דבביר
 בביאותו וקשיא קמיהא
 א"ר מיתרצה אמאי לא
 אמר ליה דא"ל על מנת
 לבעליון רשות בנה.
 כספא שבי (פסחים פה,
 ב) מוכיחין דהא דאמרין
 על מנת שיהא רב
 רשות בו קנה חבן ערב
 וקנה אדון, דוקא מה
 שהוא וכתל חובא לא
 מה שהוא אוהב לאדון
 אלא, שאן חבין לאדם
 אלא כפיני כמם אשיאיה.
 שם. א"ר חסדאי, התפוד
 מעשר שלו מוסף חמש
 דכתיב [ויקרא כ, ו] [ואם
 ואם גאול יגאל איש
 מעשרו וספרו את מוספו
 והוא שפדו את א"ר מוסף
 חומש, ואשה שפדה
 מעשר שלה אינה מוספה
 חומש דכתיב איש מוסף
 אשה. ומעשר חמש*.
 ומיי ושאן ליה בעל.
 דבי נשא מביא אביה.
 יוצא. ענינו לחירות אם
 השתית עבד או אבר
 שאינו חור. צריכי. ולא
 כחא נאחד הם.

* אולי צ"ל ואזלו אים
 ונתא אפר' לא קשה
 דרם אדמא דהא תודה
 וכו'. ועי' ההרש"א פאנאו"ה
 וחסדן ודוק.

** ומינה דהא בגמ' אלא
 בחזי דיהא ומעשר דיהא
 ונכיתת דבינו ס' בתוס'
 ד"ה א"ל (ד"ר).